

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita Et Virtvtibvs R. P. Bernardi Colnagi E Societate
Jesv Libri Dvo**

Paullin, Johannes

[Monachii], 1662

Cap. XII. Longè latéq[ue] virtutem suam explicat animorum corporúmque
salutem, non sine plausu, & admiratione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44152

CAPUT XII.

*Longè latèque virtutem suam ex-
plicat, in animorum corporumque sa-
lutem non sine plausu, & even-
tibus admiratione di-
gnis.*

§. I.

Rebus in hunc modum præclarè gestis
dum mirificè in dies Bernardi apud
summos infimosque fama crescit, ipse
sanctè religiosèque censuit, sibi quoque to-
ris viribus augendum esse perfectæ virtutis
studium; satis nimirum gnarus, non tam re-
ferre, quid quantumque facias, quam ut be-
ne: inanem esse gloriam, quam absoluta
virtus non impleverit. Itaque virtutem

Dum alienæ saluti studet, summa virtus culmen cōscendit.
omnem, ut libro 2. docebimus, animo qui-
dem complexus, sibi propriam fecit; maxi-
mè verò rotus in id incubuit, ut quod magis
in pretio erat, eò se despiceret magis: omni-
bus esset omnia; sibi nihil: alios lucrifice-
ret, se non negligereret: summam vitæ inno-
centiam cum alienæ salutis cura connecte-
ret: dum promiscuè inter bonos malosque
versa-

versari necesse erat, DEO intimâ mentis con-
junctione nunquam non adhæreret : arderet
ipse prior, si pietatis studio alios accendere
vellet : denique DEI filium æmulatus velu-
ti sacra charitatis viætima suæ etiam sanita-
tis, virium, vitæque impendio mortales
cælo vindicaret. Quæ res adeò divino Nu-
mini jucunda fuit, ut quantum hinc Bern-
ardus virtutem exacuit ; tantum illinc Deus
gloriæ lucisque adjecerit : quò amplius ille
animis curandis sese totum consecravit ; eò
magis cælum in corporum quoque curatio-
nem supra naturæ usum arcana vi & ope,
velut ad arbitrium Bernardi, præstò fuerit.
Unde factum, ut passim ad ipsum convola-
rent, quotquot vel adversa valetudo, vel ca-
sus affixit, nihil hæsitantes, se cum animo-
rum emolumento, corporum simul salutem
facilè inventuros.

Explorata, publicisque tabulis testata
res est, Bernardum in Italia Siciliaque plus-
quam centum claudis, cæcis, & vario mor-
borum genere oppressis, non absque insigni
fama & admiratione gressum, oculos, per-
fectamque sanitatem impertivisse : tamet-
si de ijs, quæ Romæ, Genuæ, Mediolani,
Neapoli patravit, ad nostram notitiam vix
quicquam pervenerit. Multitudo certè & fre-
quentia ejusmodi prodigiorum fecit, ut Bern-

*Non tan-
tum ani-
mis mede-
tur, sed &
corporibus.*

E ardo

ardo in consuetudinem abiret, ea patrare: & si
mirum esset, mira non facere, si vel nominare
ret sanctum Antonium Patavinum, vel ma-
num ipse admoveret, precésque funderet.
Hoc in loco ex multis pauca afferemus: ali-
suis daturi locis.

§. II.

Anconæ inter sacras D^o Virginessub
Manum a. divi Dominici tutela constitutas degebat.
rida velata cui manus erat jam multis annis arida &
*Virginis re-*contracta. Hæc Bernardum, cùm ex ma-
bituit. jorum imperio ad illas verba faceret, enix
precabatur, ut ægram manum impresso S.
Crucis signo notaret; quia verò obnirent
Patris modestiâ suâ spe frustrata erat, mal
affectionem manum, ut potuit, per crates pau-
lò laxiores porrexit, quò non observata
Concionatoris ipsa manum prehenderet.
Cecidit ex voto consilium: tetigit, quam
prensabat, Bernardi non advertentis ma-
num, suámque ex integro sanam retraxit.
Ita qui nesciri voluit, nescius sanavit.

Paralysin Ad feminam fortè inviserat Pater, mul-
multorum tis jam annis paralyſi prostratam. Hui
annorum cùm tandem morbo levari percuperet, ideo
momento que ipsius preces exposceret, Non sum ego
pollit. inquit, medicinæ peritus; bene tamen spe

re: ta: surge. simul, ut majore confidentia surge-
mina ret, prehensam manu erexit. Mirum dictu!
l ma è vestigio vita vigórque emortuis dudum
ret membris redijt; ipsa tam annoso extricata
; ali morbo parùm habuit surrexisse; etiam inam-
bulavit, & eodem adhuc die ad telam texen-
dam non impares labori vires convertit.

§. III.

Hoc quidem manus Bernardi potuit, *Particula*
plus etiam panniculus ex ejusdem pallio re- *ex Bernar-*
cisus, & inscio quidem Patre, patravit. Cùm di veste re-
enix *enim ex more ægrotis pervestigandis cir-*
fso *cisa muta*
ten *cumiret, & ad Vincentiam Chianam venis-*
mal *reddit.*
pau *ter Pater, frustulum ex ejusdem pallio clàm*
vata *abscissum nescio quis, ægrotantis ori, post*
ret *Patris discessum inseruit. Ecce tibi! dum id*
uam *Vincentia, & muta, & paralytica masticare*
ma *pergit, loquelam & plenam paralysi depul-*
xit *fa sanitatem recuperat: nimirum decuit, ut*
longo *Bernardi laudes etiam muta loqueretur.*

Franciscum Nicolosum Catanensem. *Sanguinis*
longo gravique renum dolori exemit, ac *fluxu oran-*
triennalem sanguinis fluxum eidem stitit, *do sifit:*
Hui non alio medicamine, quam precibus in-
ideo ectasi per quartam horæ partem pro ipso fa-
egor fti: quem scilicet non potuerunt pharma-
spe ca cruentem sistere, precantis ardor siccavit.

*Fatalem à
peccatore tu-
morem ar-
cet...*

Matrona nobilis, Nunciæ Bonanno
men erat, hereditario quodam tumore in
mamilla torquebatur, quem non nescieb
Matri, & alijs fuisse fatalem, nec sine man
festo vitæ periculo aperiendum. Orabat
forte in Panormitanæ Professorum Dom
templo Bernardus: ad hunc ergo propi
accedit mulier, animi corporisque expon
ægritudinem, auxilium orat, obsecrat. Il
flexis humi genibus oculis manib[us]que
cælum erectis, principio quidem inter ora
dum rubore suffundi, tum exardescere &
ecclasi abripi, demum ter altiore semper vi
ce ingeminare. Exi maledicte, exi, tan
serenato vultu ad matronam converlu
sanam esse pronunciat, domumque rever
jubet: ne cui tamen, dum ipse in vivis esse
rem gestam panderet, severè prohibet.
valuere preces. Reversa domum cum pede
inspiceret, ne vestigium quidem tumoris
liquum deprehendit,

§. IV.

*Scabiosum caput oscu-
lo sanat.* Et hi quidem Bernardi precibus con
sospitatem experti sunt: alij etiam sen
tire vatem minimè fallacem. Inter quo
& Maurus de Paterno, dignus est comm
morari, quem cùm Benedictinæ familie a
huc

huc tiro esset, saeva invasit scabies, quæ uti
pilos capitis defluere fecit, ita propter enor-
mem capitis deformitatem cum non obscu-
ro contagionis periculo conjunctam, Reli-
gioni inhabilem reddebat. Jam medici fru-
stra exhaustis pharmacorum & artis viribus
malum incurabile pronunciaverant : jam
Abbas de eo proximè dimitendo consilium
ceperat : cum illuc delatus est Bernardus.
Ad hunc ergò à Tironum Magistro veluti
virum sanctimoniac famâ clarum adducitur
Maurus : adduntur preces, ut impetraret sani-
tatem corporis, à qua salus penderet animi.
Mater in primis de filij incolumente folici-
ta Bernardo supplicat, ne patiatur Religio-
ne excidere eum, qui Deo se consecrare
tantopere gestiat. Itaque commiseratione
tactus jussit matrem bono esse animo, fi-
lium & sanitatem poritum, & in Religione *De Tironem*
Abbatis munere cum laude perfundetur *vaticina-*
esse prædictum: deinde imperavit in genua *tur futurū*
provoluto Tironi, ut ad Divi Antonij Pata-
vini honorem Dominicam semel orationem
cum Angelica salutatione recitaret; ipse
verò precibus aliquantisper fusis adolescenti-
tem complexus, tandem scabioso capiti fa-
ciem admovit, idque exosculatus depulsâ
scabie sanitati sic restituuit, ut bidui spatio ex
integro convalesceret. In hunc ergò modum

E 3 red-

reddita salute, venientibus annis sua quoque
vaticinio stetit fides, quando Maurus Cata-
næ Abbas tanti beneficij memor & utrius-
que gratiæ amplissimus testis, hodieque vi-
tam degit, à virtute & prudentia magnopere
commendatam.

§. V.

Virgo sanctimonialis diro carcinomatam
jam vigesimum propè annum exedebatur i-
pectore, adhibitis in cassum, quæ ars & na-
tura suggerebat, medicamentis. Hæc in
eam denique spem venit, si à sacrâ Bernar-
di manu tangeretur, dubio procul invictum
alijs malum tam potenti dexteræ cessurus.
Interea tali desiderio æstuante nox &
somnia occupavit, in quo opinabatur à Pa-
tre marcidam tangi mamillam, simulque
ex integro sanari. Agebat tunc in Collegio
Bernardus, & ramen opem tulit licet absen-
ti. Ut enim dies illuxit, virgo simul somni-

Claudo & lœvâ cancri lanienâ se exemptam stupen-
gressu im- ani madvertit.
pertit, na-
no staturā
auget, &
periculum
vita predi-
cit. Puerum septennio toro claudum, & ca-
neo turpiter distorto, curvisque tibijs ægi-
incidentem miseratus Bernardus, & invoca-
to S. Antonij nomine suis met tibijs claud-
pedes complexus, recte facileque gradi

fit. Ille dimissus à Patre mox è loripede rectus maxima omnium admiratione libero pede terram calcavit, concinnè promptèque incessit. Non ramen intra hos fines Bernardi charitas se continuuit; sed ut unum puerum simul triplici beneficio beareret, eo contactu fecit, ut qui plurimorum annorum natus nihil omnino creverat, deinceps quotidianis incrementis justam obtinuerit statutam. Tandem præmonuit, Vincentio (ita puero nomen erat) grave periculum immnere, quod biennio post incautum comprehendit, non extinxit; quando de summo majoris templi tholo decidit, à casu tamen incolmis surrexit: ejus fortè meritis, qui ut periculum diu antè perspexit; ita in tempore, ut quartum beneficus esset, avertit.

§. VI.

Antonius Requesenius, Comes Busce- Lethali
mi, lethali pressus mörbo, & à medicis de- mörbo liber
positus jacebat Marsálæ, quæ est Siciliæ ratis
civitas, nec plus quam triduum vitæ habitu-
rus communi peritorum sententiâ credeba-
tur. Itaque humanâ destitutus ope, divinam
implorat, & Bernardum accersit. Ille curri-
culo advolans bonum attulit nuncium, Di-
vi Antonij Patavini meritis ægrotum hoc

E 4

mor-

morbo fatis non concessurum. Interea ta-
men in dies horâsque ingravescente mal-
violentia, in dubium vocabatur prædictio
jâmque vicesimus fluebat ab ægrotatione
cæptâ dies, quo propter frequentia anim-
deliquia Comes jam in mortis esse faucib-
sibi videbatur, cùm denuò ad eum invisit
Pater, atque omnes domesticos de exiguâ
Devm fiduciâ castigatos in spem erexit me-
liorem: & languido asseveranter pollicitus
brevi fore, ut Dei gloriam manifesto de-
prehendat argumento, pias quasdam preca-
tiunculas consuero animi ardore super æ-
grotantem pronunciavit; nec incassum fu-
fas fuisse preces, eventus docuit: quando
repentino sudore madidus æger noxiuam
humorem, & cum eo vim morbi omnem
effudit, meliusculè habere incepit, & pauca
pòst diebus sanus valensque lecto valedixit.

§. VII.

*Cœcas puer
las sacrifi-
cando illu-
minat. &
omnibus
membris ca-
ptas sanat.* Panormi Vidua de paupertina plebe
cui duæ erant filiæ, utraque non tantum
membris capta; sed & oculis orbata, Bern-
ardum jam sacris vestibus, ut litaret, indu-
tum vocari jussit. Ille seu de cælo monitus
seu ardore charitatis impulsus, sacrificantis
habitum properè deponit, viduæ querelas
audit,

audit, & miseratus infelicem, se pro afflictâ
sobole ad aram in sacrificio Divinæ Maje-
stati supplicaturum spondet.

Aderat sacrificanti Mater, quæ ubi re-
divinâ peractâ domum redijt, utramque fi-
liam gemino liberatam infortunio attonita
vidit, cùmque vix suismet fidem haberet o-
culis, sciscitata est modum causâmq; tam
repertinæ felicitatis. Cùm filiæ: Mater, in-
quiunt, non ita pridem, cùm in templo ab-
elles, vox ad nostras allapsa est aures. Eja-
surgite, aperite oculos, ambulate; & illico
lux assusa est oculis, membris vigor, & ani-
mo confidentia. Itaque exploraturæ vires
consurrexiimus; videmus, ambulamus. Ad-
vertit Mater, non ingrata benefactori, vocem
eo ipso tempore auditam, quo Bernardus
sacrata in sublime hostiam extulerat, ideo-
que accurrit, & ut sospitatori grates referret,
uberes lætitiae lacrimas persolvit, totâque
urbe famam tam nouæ rei propalavit: si
tamen res nova Bernardo fuit, quæ ipsi erat
tantum non quotidiana.

§. VIII.

*Nobili ado-
lescentuſo
improvisuſo*

Ut verò multis sospitatem corporis: *mortem*
ita nonnunquam alijs mortem cladémque *mortem*-
vaticinatus est, ut animis mederetur. Panor- *pranunciaſo*

E 5 mi

mi fortè classem grammaticæ ingressus honoris causâ Bernardus, mox in laudem cœtitatis extemporaneus poëta benè multos eōsque non inelegantes versus facili veni profudit, ut teneras puerorum mentes ad ilius virtutis amorem studiūmque accenderet. At repente in Deum abreptus, defixis in pavulum Grammaticæ tironem (Franciscus Justinianus is erat, fortunæ nobilissima puer) oculis, submissa quidem voce, ita tamen ut à vicinis intelligi posset, inter singultus dixit. *Ah oculi, oculi!* Ita attonitus qui adstabant, subticuit: mox tamen rotu vultu ad commiserationem composito iterum. *Ah oculi!* inquit. *Ah oculi modo plu nimio vivaces!* Claude illos, mi fili. *Quando maximè te credes felicem, tunc enim verò tibi eos, mi puer, atra mors claudet in meridie,* quādo scilicet minimum expectabis; sed à Sirenis bus fascinatus floridam sperabis vernat̄is vitæ adolescentiam. Eādem falce, quā maturas Parca secat spicas, hunc quoque florem truncabit. Non parcer, inquam, non parcer tuæ juvenuti. Hæc effatus non sine moerore abiit. Elapsis ex ea prædictione non multis annis cùm jam puer adolevisset, & genitori sacerdientis morbi violentiâ ad extrema vitæ redacto jam exequias pararet, heresque paternæ futurus opulentia longam sibi vanus au-

gur

gur polliceretur senectam; ecce tibi inspe-
ratò convalescir parens, ardenti febre cor-
reptus filius, & eàdem, quam Patri parave-
rat, pompâ funebri tumulatur. Rei novitas
veterem Bernardi variçinationem conscijs in-
mentem revocavit, & didiça per urbem fa-
ma eximiam de ejusdem sanctimonîa con-
ceptam jam diu opinionem vehementer au-
xit.

§. IX.

Eadem in urbe cùm anno illius sæculi *Castelli*
octogesimo octavo pro concione diceret, *maritimi*
palam omnibus irati Numinis vindictam *eversionem*
ex suggesto denunciavit: nimirum proximam *pro concio-*
me ruituram magno impetu in propugna- *ne vatici-*
eulum maritimum, urbi vicinum, quod ca- *natur.*
stellum ad mare, vulgo Castellà mare dicti-
tant, eà tempestate, carcerem omnium Sici-
liæ reorum, simûlque vitiorum omnium sen-
tinam. *Væ tibi!* exclamabat, *Castellà mare,*
væ tibi! scelera inter tuos muros excrever-
runt in immensum: obscenæ voluptates, &
impetas detestanda, quibuscum tu veluti pa-
cto fædere in portu navigas, horrendas in te
coquunt tempestates. *Væ tibi Castellà mare!*
scut Ethnicorum opinione libido aquis natæ
est, sic tua flammis extinguetur. *Væ tibi Ca-*
stellà mare! Rapinae tuæ sunt manifestæ; san-
guinem

guinem pauperum pessima sanguisuga haurn,
quem nisi supra cineres pœnitentia evomas, in
cineribus sepeliere. Hæc itaque, & id genui
alia cùm detonuisse, non ignarus eos, qui
ibi contimorabantur, in sceleribus obdurusse:
*Deus, inquit, juste judex! quid mors ne-
fis? cur non flamas depluis? tot scelerum
vapores jam in altum evecti sunt, quid aliud
restat, nisi tempestas, grando, fulmina? fla-
mas mitte.* Ardebat interea toto vultu jam
non Concionator, sed facialis de cælo mis-
sus, qui ultima omnia scelestis intonaret.
Itaque concione solutâ metus imminentis
mali cordatum quemque incessit, quod ne-
mo nesciret, vanas non esse Bernardi prædi-
ctiones. Paucis post diebus, tormentarius
pulvis, incertum quo casu, accensus Castel-
lum ipsum magnâ ex parte funditus even-
sum in auras explosit, saxa immania longi
latèque dispersit, incolas ferè omnes aut
flamnis suffocavit, aut in frusta discepserat
vel denique violenter in altum evectos in
profundum mare excussit, tanto quidem im-
petu, ut quasi impatientius quassata tellu-
solum omne tremefaceret, soloque nixis æ-
dibus ac Civitati ruinam minitari
videretur.

§. X.

Sed ut hasce infastas prædictiones mis-
fas faciamus, placet lætiora his afferre, seu *Morientis*
vaticinia, seu miserorum solatia. Petro An- *vitam im-*
petrat.
tonio Castello, nostri Ordinis Sacerdoti,
Mellanæ tunc Metaphysicæ studioſo, sex
non amplius horas vitæ superesse pro-
nunciaverant Medici. At ijs necdum elapsis,
quia Bernardus pro illius incolumitate, uti
rogatus erat, sine arbitris preces fudit, depul-
sa est febris, & integra paullò pōst valetu-
do redijt. Id antè Pater divinitus edoctus, ad
ægri cubiculum se contulit, eoque morbo
non moriturum edixit.

Mineum urbs est Siciliæ, in hac ipsos *Lethargum*
quadraginta dies lethargo sopitus decubuit *suo stro-*
Franciscus Sidotus à medicorum turba *prophilo di-*
deposito habitus. At parens peritissimos *scutis.*
consulturus Archiatros, ubi Catanam venit,
in amicum virum nobilēm incidit, à quo juf-
sus est posthabitum medicorum consilijs à Pa-
tre Colnago sospitatem filio expetere. Abe-
rat eā tempestate Catanā Bernardus, ideoque
epistolio raptim exarato de periculo ægri fit
certior: rogatur, celerem ut ferat opem.
Itaque & ipse pauculas in charta preces, sibi-
que familiares conscribit, monerque mœ-
stum Patrem, cum scheda in patriam redeat,
neque

neque dubiter, filium meritis SS. orum Antonij de Patavio, & Francisci de Paula sanitatem recuperaturum. At his non contentus Parens, antè Catanā excedere noluit, quā Lipsani vicem aliquid rerum Bernardi secum afferret. Tanta erat jam passim apud omnī ordinis homines ejus veneratio. Tandem ergo cūm strophiolum impetrāsse, lætui dilcessit, illudque morituro applicuit. Cūm ecce tibi! apertis oculis lethargum discutit æger, cibum poscit, vescitur, recuperat vires luce posterā omni profligata invaletudine salvus ē lectulo consurgit. Inde factum, ut tota vrbs rei novitate atronita, in sententia de P. Colnagi eximia virtute jam dudum concepta, oppidō confirmaretur.

*Cruce si-
gnari jubet
absentem
& morbum
fugas,* Alium quoque absens absentem consignavit. Cūm enim amicus apud Bernardum pro amico domi inter febriles æstus anhesante opem quæreret, is expresso super amici pectus Crucis signo, idem super ægrotutum faceret, hortatus est. Nec id sine prodigio. Signavit is, quem diximus, amicus amicum, & confessim depulsā febri surrexit æger incolumis. Ita nimirum Pater, ne res ipse admirandas patrāsse diceretur, alias patrare docuit.

§. XL

Non potuit tamen effugere, quin ut pro- *Masculans*
 desset, miranda faceret. Accersitus fortè, ut *gravida*
 in Domo Principis feminæ parturientis fa- *prolem præ-*
 cris operaretur, cùm sesquihoram sacrifican- *dicit.*
 do insumpfisset, prædixit masculam fore
 prolem. Eam deinde Iustrico fonte abluit,
 ac non multò pòst graviter ægrotantis pue-
 ri faciem pileo suo totam contegens: *Sanet*
te, inquit, S. Antonius, & mox egestis hu-
moribus infantem integrè sanatum reliquit.

D. Fabritio Ribbibæ Romà nunciatum *Cataneo-*
 erat, amitam gravi morbo oppressam de- *rans, Roma*
 cumbere. Eam cùm P. Bernardo commen- *ægrotantē*
 dâsser, hic in conclave remotis arbitris ora- *consanatō*
 turus secessit; at mox in ecstasi raptus, &
 per horæ spatiū pro eâdem Deo supplex
 factus, pro mortuo jacuit, ita ut medici hu-
 jus rei ignari propè conclamaverint. Ubi
 ad se redijt, non vana spe Fabritij animum
 implevit, securum gratiæ esse jussit, & sani-
 tam divinitus ægrotæ concessam libere
 edixit. Nonnullis inde lapsis diebus Româ
 perlatæ sunt litteræ, quibus nunciabatur eâ
 ipsâ die & horâ, quâ Bernardus Orator inter-
 cesserat, consanguineam incolumitati fuis-
 se restitutam.

Creditus est autem hanc ægrotanti gra-
 tiā

riam per S. Antonium Patavinum imperat
se, quia eo die auditus est dicere. Sanctu
meus Antonius hodie in meam gratiam Roma
iruit, & rediit, ut bono me nuncio exhilarare

*Prolem di-
vinitus
promittit.*

Drepani prædixerat Illustri D. Francisci
Grimaldi Baronissæ de Mangiadaini pan
turam quidem masculum, Bernardi nomi
ne appellandum, minimè tamen longa
vum: alterum verò, quem enixura esset, si
miliæ bonorūmque fore heredem. Peper
illa utrumque, & quia vulgò nota erat præ
dictio, uterque vulgò vocatus est prodigio
sus Bernardi filius, ut Patrem Bernardum ne
mo nesciret prodigo similem fuisse.

Usu fortè venit, ut Siculum mare tra
cienti opportunitas se offerret ad nautas
vectorum turbam pro concione dicere.
Itaque magna animi contentione, & pa
salutis alienæ studio exorsus est dicere: se
brevi quadratum pileolum, nescio quo pa
sto, excussum, atque ex capite in pelago
prolapsum amisit. Monitus eam ob rem
vectoribus, animo tranquillo subjunxit, redi
turum ad suum locum, cæptumque sermo
nem pertexuit: quo ad finem deducto, pile
lus undis innatañ navem insecurus ei
quodque omnibus admirationi fuit omni
parte siccus, ut manibus prehendi posse
sua sponte accessit,

Cata-

Catanæ ad littus maris inambulabat Bernardus, cùm enixè rogatus a piscatori- bus, ut suis apud D E V M precibus felicem im- petraret sandularum pificationem. *Et ego,* inquit, *quis sum? filij.* *vultis ergo, ut orem* Dominum? pòst elevatis in cælum oculis, ductaque in crucis formam super mare & re- tia dexterâ, prædixit, proxima nocte voti compotes futuros. Et verò cessit è senten- tia pifcatio, captâ sandularum magnâ co- piâ, quæ tamen pluribus antè pificationibus spem laborémque deluferant. Unde factum, ut è pifcatorum tribu aliquis eo Bernardum apud D E V M esse gratiæ loco crederet, ut ni- hil non posset: quare pifcatum forte pro- gressus, in nomine Bernardi retia consuevit jacere, & luculentis testibus maximum se- luerum semper fecisse, gratus agnoscit, & affirmat.

§. XII.

Vehebatur aliquando navi in amico- *Emendata-*
rum comitatatu Bernardus per mare Siculum, *to permodi:*
cùm labores, sudorem, lassitudinemque re- *co vino mi-*
migum miseratus, aliquantum vini, quod *rabiliter*
vix in unius alteriusve haustum, nedum duo- *plures ad*
bus ex integro recreandis sufficeret, ab ami- *satiatem*
co supplex perijt, atque exscensione factâ, *reficit,*
clam ceteris, viritim inter complures nau-

tas distribuit, ut omnes largiter haurirent
 quod cùm secundò fecisset, atque universitas
 satietatem bibissent, gens nautica prodigiū
 advertit, & miraculum! miraculum! lustri
 clamare cœpit. Ad quas voces exciti com
 claritas Patris, quid rerum gesisset sciscitati, illi celeb
 in alium sermonem digresso, nihil extortis
 runt. Res tamen tot celebrata hominum tam p
 sermonibus ad Episcopi aures delatae
 Hic Patrem adortus, & per omnia amicissimam
 jura obtestatus, rem uti gesta erat, sibi ex Berna
 ponī voluit. Cui ille, Deus prolixè libera credet
 lis est in eos, qui erga pauperes sunt bene currit
 ci. Nescio sanè, qui vinum creverit: id scio comp
 me, cùm illud siticulosis hominibus propinquā
 narem, Deo, ut abundē suppeditaret omnibus, & jam
 supplicasse. Hæc ubi prolocutus fuero
 rat, veluti magni sceleris reus, quod arcane sanc
 DEI favores temerè enunciasset, in pœnam suum
 labra dentibus admordens ad sanguinem & core
 usque castigavit; insuper tam largo lacrime &
 marum imbre culpam diluere est aggressum movebat
 ut ipse Præsul sibi indignatus fuerit, hujus enim
 se tormenti causam præbuuisse. Hoc verū impetravit
 prodigium perfæpe patravit aliás. Unde invan
 factum, ut vinum ejusdemodi curandis infirmitatis
 mis religiosè asservatum, vulgo diceretur rubrum
 prodigiosum P. Bernardi vinum.

g. XII.

§. XIII.

Tantis ergo incrementis cùm in dies il-
lustrius sese panderet, hinc vitæ virtutisque
claritas, illinc rerum gestarum nominis que
celebritas latius se explicaret, non defue-
runt, qui eum crederent etiam mortuis vi-
tam posse impertiri. Neapoli certè lugebat *Infantem*
mater infantem in fascijs extinctum, ma-
gnâ simul ferebatur fiduciâ, eum precibus
Bernardi, tota urbe jam sanctitatis famâ, ut
credebat, notissimi, ad vitam redditurum. Ac-
currit ergò ad Collegium, demortuum in-
complexu filium portans, eo quidem tem-
poris articulo, quo Pater in procinctu erat,
jam ad dominus januam equo insidens
profactionem aggrediebatur. Et, ô Pater
canosante! inquit, Pater admirande, ecce filiolum
cœnam meum non ita pridem defunctum! ocellus erat
in emerito corculum matris: redde illum mihi vivum,
lacrine & matrem mori cogas: non ego hinc me
ressum movebo, nisi filio in vitam revocato. Quid
aujusenim? tot matribus infacundis prolem à Deo
verimpetrasti, & mihi orbatæ prolem restituere
In derivam non possis? Et cùm dicto puellum
infirad pedes equi depositus, partim miseratione ta-
ctus, Deo preces fudit, atque ubi auditum
se sensit, admotis equo calcaribus illinc se

F 2

pro-

proripuit. Mater anceps consilij, dum filium, ut opinabatur, mortuum à terra sublavit, viuum sanumque deprehendit, & lacrimas gaudij testes sospitatori licet absentia persolvit. Quae res, cum in multorum oculis gesta sit, tot habet testes, quot spectatores.

Alium Panormi.

Panormi etiam non absimile quid eniisse memorant, quando ad ProbationisDum iturus, in ipso limine infantem in matris brachia extinctum, vitæ non rogauit. Certè parens ad Bernardi pede affusa, inter lacrimas magno clamore sublato, dixit; P. Bernarde Tu in vitam recaisti mihi hunc, quem cernis, filium. Cumque ille ad has voces in ruborem datus, D agendas esse grates, non sibi quidquam buendum, respondisset; subjecit illa: re quidem; at scias, hunc parvulum in meo animam egisse, & loqui per ætatem non potuisse: ut primùm verò tu pede extra limen proculisti, ille apertis oculis, lut è somno expergefactus, hæc mihi vba disertè protulit. *Pater me sanarvit.* Q infanti præter naturæ consuetudinem quenti non credit? nec magnitudo rei dem exhaustit, quando non minus admirabilitatis habet, quod Catanæ patravit,

g. XI

§. XIV.

Transierat illic doméstico comitatus so- *Catana et al.*
cio Ecclesiam Divi Francisci Assisiatis, ut *dolescentis*
scilicet ad S. Antonij Patavini aram se con- *tumulando*
ferret, dulcem amicum & tutelarem sanctum *loquitur, ut*
devenaturus. Stabat fortè in aliquo Fran- *vivo, eri-*
ciscani templi Sacello inhumatum demor- *git, deponit*
tui juvenis cadaver, paullò pòst terræ man-
dandum. Hic Bernardus ex coronâ multo-
rum nobilium virorum digressus, ad sepul-
chrale feretrum accessit, juvenem viginti
& unius annorum obesum, procerum, &
corporis mole gravem, quem vix plures
commodè elevarent, ipse unâ manu prehen-
sum perfacile in pedes erexit, atque in o-
mnium oculis diu multumque secretis cum
eo sermonibus habitis, denique eâdem fáci-
litate, quâ erexerat, rursus unicâ manu pre-
hensum in sandapila reposuit. Quæ res
unctis visa est portentosa, neque aliter à
circumstantibus accepta, vel à Catanensibus
credita, quâm facinus humanis majus viri-
bus, & prodigium, quo nempe optimus Pa-
ter adolescentem, qui fortè non satis expia-
tus ex hâc vitâ migraverat, vitæ restitutum,
& salutaribus pœnitentiæ remedijs procura-
tum, cælesti gloriae vindicaverit. Nos tamen
hæc & id genus alia, sanctiori foro excutien-

F 3

da

da relinquimus. Illud apud majores nostro pro indubitato habebatur, centum retrò annis Thaumaturgum illi similem non fuisse

CAPUT XIII.

*Experimenti causa diu multum
exagatus, se divino agi spiritu pa-
lam facit, modestia minime
fucata.*

§. I.

Bernardi
virtus ex-
ploratur,
ad Lydium, quām blandientis ubique famae periculum
patientiae
& demissio-
nis lapidem **V**idebatur hucusq; Bernardi virtus, ut pote consuetos egressa limites, non minorem sui excitasse admiratioem ad Lydium, quām blandientis ubique famae periculum patientiae, ideoque viris etiam cordatis, si non suspecti certe lubrica, & penitus rimanda credebatur. Neque enim fieri potest, ut qui in omnium oculis versatur, in multorum denuo non incurrat, & unus omnium sententia fiat obnoxius. Perstringebat oculos cum eximiae doctrinæ, tum illustris & indefessus charitatis fulgor: radiabat mira in afflictione commiseratio, in pœnitentes lenitas: emebat in dicendo vis, in operando nervus: consilijs prudentia, in laboribus hilaritas:

pre-